

нього подружжя. Якщо у нареченого чи нареченої все ж виявиться якість захворювання, то людина з серйозними намірами просто пройде курс лікування, а інакше — пара просто розійдеться. А щоб цього не сталося не потрібно приховувати нареченим один від одного стан свого здоров'я.

Література.

1. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. — Х.: Одиссей, 2013. — 88 с.
2. Євко В.Ю., Молдован О.В. Проблеми виконання нареченими обов'язку повідомити один одного про стан свого здоров'я / В.Ю. Євко, О.В. Молдован // Право та управління. — 2011. — № 3. — С. 66–73.
3. Ковтунова Л.Ю. Особливості визнання шлюбу недійсним за рішенням суду / Л.Ю. Ковтунова // Університетські наукові записки. — 2009. — № 3(31). С. 119-125.
4. Как аннулировать свадьбу, или особенности признания брака недействительным // Судебно – юридическая газета. – 2011 (3 октября). с. 8.
5. Тонієвич Є.Д. Правові наслідки невиконання нареченими обов'язку пройти медичне обстеження і повідомити один одного про стан здоров'я/ Є.Д. Тонієвич // Вісник Вищої ради юстиції. — 2013. № 2(14), С.158-171.

К. Павленко

(наук. кер. доц. Пивоварська К. Б.)

*студентка V курсу природничого факультету
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка*

ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ ПЕДАГОГІЧНИХ ВУЗІВ

Педагогічний університет щорічно випускає сотні педагогів. Але як вважає більшість жителів країни, мати вищу педагогічну освіту – це ще не привід йти працювати до школи.

Як доводить життєва ситуація, педагогічний університет готує кадри не тільки для навчальних закладів, але і для великих і дрібних компаній. Практично половина випускників іде працювати за велику зарплату, залишивши за плечима педагогічну практику. Та все ж залишається частина випускників, яких тяготить обов'язок відпрацювання. Це стосується працевлаштування студентів, які навчалися за державним замовленням. Ця процедура регламентується Порядком працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалася за державним замовленням, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 1996 р. № 992 [6].

На сьогодні, ситуація, пов'язана з працевлаштуванням випускників вищих навчальних закладів педагогічного спрямування, набула суспільного характеру і викликала невдоволення серед випускників та громадськості.

Керівники вищих навчальних закладів після зарахування осіб на навчання за державним замовленням укладають з ними угоду за встановленою формою. За рік до закінчення навчання обласна державна адміністрація укладає контракти з виконавцями державного замовлення відповідно до кількості замовлених місць, і подають міністерствам та відомствам, що мають у своєму підпорядкуванні вищі навчальні заклади, які виконують державне замовлення, перелік місць працевлаштування та умов, які вони зобов'язуються створити випускнику (забезпеченість житлом, розмір заробітної плати, інші соціальні гарантії). Замовники несуть відповідальність за достовірність поданої інформації про потребу у фахівцях [3]. Тобто, за рік до завершення навчання вуз уже має знати куди «розподілятимуть» того чи іншого студента, а також його умови майбутньої роботи.

Згідно з угодою випускник зобов'язаний глибоко оволодіти всіма видами професійної діяльності, передбаченими відповідною кваліфікаційною характеристикою, та відпрацювати у замовника не менше трьох років, а вищий навчальний заклад забезпечити відповідні якість та рівень підготовки фахівця з вищою освітою [3]. Студенти після вступу до ВНЗ перебувають у ейфорії та підписують цю угоду не замислюючись. У цій угоді вони «добровільно» беруть на себе зобов'язання відпрацювати три роки або відшкодувати кошти за навчання. Але ж чи є ці зобов'язання правомірними?

У статті 53 Конституції України зазначено, що держава забезпечує доступність та безоплатність вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах [4].

Відповідно до статті 43 Конституції України, кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працюю, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується [4]. Використання примусової праці забороняється. Більше того, відповідно до рішення Конституційного Суду України від 04 березня 2004 року у справі про доступність та безоплатність освіти визначено, що безоплатність вищої освіти у державних та комунальних навчальних закладах необхідно розуміти як можливість здобуття освіти у цих закладах без оплати, тобто без внесення плати у будь-якій формі за освітні послуги. Обов'язковість відпрацювання або відшкодування вартості навчання випускником вищого навчального закладу призведе до порушення конституційного права громадян на працю, що повинна вільно обиратися громадянином [1].

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», основним завданням, що стоїть перед вищими навчальними закладами, є здійснення освітньої діяльності, яка забезпечує підготовку фахівців відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів [2]. Цей Закон не містить умов про обов'язковість трирічного відпрацювання та відшкодування у встановленому порядку до державного бюджету вартості навчання.

Не зазначено у Законі й те, що вищий навчальний заклад зобов'язаний гарантувати випускникові його працевлаштування. До обов'язків вищого

навчального закладу входить виключно сприяння працевлаштуванню своїх випускників.

Враховуючи сучасні умови розвитку економіки України, у тому числі і значне зменшення державного сектору (від 0 % до 30 %, залежно від галузі економіки), керівництво вищих навчальних закладів, за умови відсутності запитів від державних підприємств, установ та організацій, може сприяти працевлаштуванню випускників на підприємства, установи та організації інших форм власності, оскільки вони теж є платниками податків і вносять внесок у розвиток економіки країни [1].

Отже, через відсутність механізму, який би зобов'язав випускника вищого навчального закладу, підготовка якого здійснювалась за державним замовленням, відшкодувати до державного бюджету вартість навчання та компенсувати замовникові всі понесені витрати за договором, будь-які матеріальні претензії до нього є неправомірними. Ця теза підтверджується і інформаційним листом Міністерства юстиції щодо надання роз'яснення з питань працевлаштування випускників ВНЗ, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням від 19 жовтня 2010 р. [5]. Конституцією України заборонена примусова праця, тому якщо не укладено відповідного контракту, ніхто не має жодного права вимагати ані відпрацювання, ані будь-яких компенсацій.

Але ж, щоб забезпечити себе, керівники вищих навчальних закладів після зарахування осіб на навчання за державним замовленням відразу укладають з ними договір за типовою формою згідно додатку до Порядку («Угода про підготовку фахівців з вищою освітою»). Згідно цьому договорі випускник зобов'язується глибоко оволодіти всіма видами професійної діяльності, які передбачені відповідною кваліфікаційною характеристикою і відпрацювати у замовника не менше трьох років. Відповідно, основою для розподілу випускника є наявність письмової угоди між ним і вищим навчальним закладом.

Літератури:

1. Випускники вузів не повинні відпрацьовувати 3 роки: офіційна позиція МОН та Мінюсту // Громадська ініціатива “Студентський захист”. - 2011. / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.studzahyst.org.ua/content/vipuskniki>
2. Про вищу освіту: Закон України від 17 січня 2002 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
3. Коновалов А.В. Працевлаштування випускників вищих навчальних закладів / Коновалов А.В., Шишкова М.О. // Твоє право на працю. - 2008. / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://profkom-nmu.kiev.ua/pratsevlashtuvannya-vipusknik>
4. Конституція України від 28 червня 1996 р. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
5. Міністерство юстиції України лист від 19 жовтня 2010 р. № 12566-0-4-10-21 Стосовно надання роз'яснення з питань працевлаштування випускників вищих

навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ponu.dp.ua/consultations>

6. Про Порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 серпня 1996 р. № 992 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>

Т. Шелест

(наук. кер. доц. Пивоварська К. Б.)

студентка V курсу природничого факультету

Полтавського національного педагогічного

університету імені В. Г. Короленка

ДІЯЛЬНІСТЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ В ШКОЛІ ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ НАСИЛЛЯ В СІМ'Ї

Проблема насильства над дітьми в сім'ї є однією з найсерйозніших проблем сучасного суспільства. Вона дуже актуальна для багатьох країн, в тому числі і для України. Більш того, кількість таких випадків у нашій країні з кожним роком неухильно зростає.

Проблема насильства над дітьми існувала завжди, у всіх суспільствах і культурах. Але обговорення цієї проблеми, до недавнього часу було свого роду табу. Лише тепер суспільство починає усвідомлювати катастрофічні масштаби жорстокого поводження з дітьми [1].

Зараз більше 50% населення України потерпають від насильства в сім'ї впродовж свого життя. Йдеться не лише про фізичне насилля, а жорстоке поводження загалом.

Згідно з Законом України «Про попередження насильства в сім'ї» насильство в сім'ї – це будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування одного члена сім'ї по відношенню до іншого члена сім'ї, якщо ці дії порушують конституційні права і свободи члена сім'ї як людини та громадянина і наносять йому моральну шкоду, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю [2].

Та все більше від насилля в сім'ї страждають саме діти. На перший погляд такі діти не відрізняються від дітей, які не відчувають на собі насильства. Проте існує ряд ознак, за якими можна виявити таких дітей:

Діти відчувають страх.

Помешкання, в якому вдаються до насилля, викликає у дитини страх.

Спостерігаючи за практикою насилля в сім'ї, діти доходять висновку, що насилля – це спосіб, яким дорослі вирішують свої конфлікти.

Багато дітей втягуються в боротьбу батьків. Тоді дитина може відчувати гнів, смуток, розчарування, неврівноваженість навіть за незначних труднощів.